

Повна назва: Криміналістика

Статус: 1. Нормативна 1.3.18 Цикл професійної і практичної підготовки

Мета: забезпечення правильного розуміння студентами криміналістики як юридичної науки, що має розробити складові частини гласної методики протидії кримінальним правопорушенням, її співвідношення з іншими юридичними науками, у першу чергу, з теорією ОРД, на яку покладено завдання розробити складові частини вже негласної методики протидії кримінальним правопорушенням.

Завдання: полягає в отриманні студентами ґрунтовних знань відносно суті і значення теоретичних основ криміналістики, періодизації розвитку даної науки, її поняття, системно-структурної будови, змістовно-тематичного наповнення, наукового статусу і дидактичних основ, сучасного стану криміналістичних технічних засобів і загальних правил поводження з ними, тактики проведення основних отримуючих та забезпечуючих слідчих і судових дій, тактики підготовки матеріалів і проведення найбільш важливих експертних досліджень, методики протидії найпоширенішим видам і групам кримінальних правопорушень, основ тактики проведення негласних слідчих розшукових дій.

Обсяг, методики, і технології викладання дисципліни:

Тематичний план дисципліни складається з **семи змістових модулів**, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі форми та методи навчання:

1) лекційні заняття, на яких викладається теоретичний матеріал, наводяться практичні приклади; заняття проводяться з використанням технічних та програмних засобів;

2) практичні заняття, що передбачають підготовку теоретичних та практичних питань з криміналістики та їх обговорення в аудиторії;

3) лабораторні заняття, на яких із використанням технічних засобів відпрацьовуються практичні навички збирання та особистого дослідження найбільш значимих слідів кримінального правопорушення.

4) консультації, які проводяться з метою допомоги студентам у виконанні їх індивідуальних завдань та роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання студентами пропущених занять.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма гр. 359						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
Тема 1. Періодизація розвитку, поняття, система і дисциплінарні зв'язки	14	6	6			2	12	2	2				8
Теми 2-3. Основи	6	2	2			2	6						6

методології												
Тема 4. Основи версіювання, планування та організації протидії кримінальним правопорушенням	4					4	6					6
Тема 5. Основи мікрооб'єктології	6	2	2			2	6					6
Разом за змістовим модулем 1	30	10	10			10	30	2	2			26
Змістовий модуль 2.												
Тема 6-7. Поняття, система та основні категорії техніки	2					2	6					6
Тема 8. Основи фотокінозйомки і звуковідеозапису	8	2	2	2		2	6					6
Тема 9. Основи слідознавства	14	4	4	2		4	10	2		2		6
Тема 10. Основи одорології	6	2	2			2	8					8
Разом за змістовим модулем 2	30	8	8	4		10	30	2		2		26
Змістовий модуль 3.												
Тема 11. Основи зброєделіктики	20	4	4	2		10	10	2	2			6
Тема 12. Основи встановлення автора, виконавця, засобів, процесу, інших обставин виготовлення документів	15	2	2	1		10	7					7
Тема 13. Основи встановлення факту, автора, виконавця, засобів, процесу та інших обставин внесення змін у документи	9	2	2			5	4					4
Тема 14. Основи габітоскопії	9	2	2			5	6					6
Теми 15-16 Основи криміналістичної реєстрації	10					10	4					4
Разом за змістовим модулем 3	53	10	10	3		40	30	2	2			26
Разом за модулями 1-3 у 10 триместрі	128	28	28	7		65	128	6	6	4		112
Змістовий модуль 4.												
Тема 17-18. Поняття, система	5					5	8,5					8,5

та основні категорії тактики													
Тема 19. Тактика обстеження (огляду, особистого дослідження)	18	4	4			10	17	1	1				15
Тема 20. Тактика обшуку і виймки (тимчасового вилучення майна)	11	2	2			7	9						9
Разом за змістовим модулем 4	34	6	6			22	34	1	1				32
Змістовий модуль 5.													
Тема 21. Тактика допиту, очної ставки(одночасного допиту двох і більше раніше допитаних осіб) та перехресного допиту у суді	7					7	11	1	1				9
Тема 22. Тактика пред'явлення для впізнання	10,5	2	2			6,5	8,5						8,5
Тема 23. Тактика експерименту і перевірки та/чи уточнення показань на місці діяння	10,5	2	2			6,5	10,5						10,5
Разом за змістовим модулем 5	28	4	4			20	39	1	1				37
Змістовий модуль 6.													
Тема 24. Основи експертології	8,5	2	2			4,5	8,5						8,5
Тема 25. Тактика призначення і проведення окремих видів експертиз	10,5	2	2			6,5	10,5	1	1				8,5
Тема 26. Поняття, система та основні категорії методики	4,5					4,5	6,5						6,5
Тема 27. Основи зламу протидії процесу подолання кримінальних правопорушень	10,5	2	2			6,5	8,5						8,5
Разом за змістовим модулем 6	34	6	6			22	34	1	1				32
Змістовий модуль 7.													
Тема 28. Методика протидії вбивствам	4					4	6	1	1				4
Тема 29. Методика протидії статевим кримінальним	6,5	2	2			2,5	3,5						3,5

правопорушенням												
Тема 30. Методика протидії хуліганству	2,5					2,5	3,5					3,5
Тема 31. Методика протидії крадіжкам	7	2	2			3	4					5,5
Тема 32. Методика протидії грабежам і розбоям	1,5					1,5	3,5					3
Тема 33. Методика протидії вимаганню шахрайству	1,5					1,5	3,5					3
Тема 34. Методика протидії привласненню, розтраті, іншим видам службових розкрадань	6,5	2	2			2,5	2,5					2
Тема 35. Методика протидії транспортним кримінальним правопорушенням	2					2	4					6,5
Тема 36. Методика протидії службовим кримінальним правопорушенням	1,5					1,5	3,5					3
Тема 37. Методика протидії кримінальним правопорушенням, що пов'язані з наркотиками	5	2	2			1	3,5					3
Тема 38. Методика протидії податковим кримінальним правопорушенням	1					1	2,5					2
Тема 39. Методика протидії кримінальним правопорушенням в галузі охорони праці	1					1	2,5					2
Тема 40. Методика протидії кримінальним правопорушенням, що пов'язані з пожежами	1					1	3,5					3
Тема 41. Методика протидії екологічним кримінальним правопорушенням	1					1	3,5					4

Тема 42. Особливості методики протидії кримінальним правопорушенням минулих років	5	2	2			1	2,5					2
Разом за змістовим модулем 7	47	10	10			27	47	1	1			49
Разом за змістовними модулями 4-7 у 11 триместрі	124	28	28			68	124	6	6			112
Усього годин	252	56	56	7		133	252	12	12	4		224

Знання та навички:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

1. Знати:

1.1. Історію і періодизацію розвитку вітчизняної криміналістики, її поняття, науковий статус і дидактичні основи.

1.2. Методологію криміналістики, основи ідентифікації, групофікації та інших базисних власне криміналістичних методів дослідження.

1.3. Системно-структурну будову і змістовно-тематичне наповнення базового навчального курсу криміналістики.

1.4. Загальні положення техніки, тактики і методики протидії окремим видам і групам злочинів.

1.5. Основні технічні засоби і прийоми та сутність, послідовність та інші закономірності роботи з особистісними і речовими джерелами антиделіктних відомостей.

1.6. Можливості і сучасний стан особистого дослідження речових джерел доказів найбільш поширених видів і природи.

1.7. Тактику проведення основних отримуючих слідчих і судових дій, тактику підготовки матеріалів, призначення і проведення найбільш важливих експертиз.

1.8. Тактику призначення та проведення негласних слідчих розшукових дій.

1.9. Методику протидії найпоширенішим видам і групам злочинів, їх регіональні особливості.

2. Вміти:

2.1. Застосовувати методи і технічні засоби встановлення особистісних і збирання окремих речових джерел, документування процесу отримання від цих джерел антиделіктних відомостей.

2.2. Проводити основні отримуючі слідчі і судові дії, призначати найбільш поширені експертизи, призначати негласні слідчі розшукові дії.

3. Мати уяву про:

3.1. Сучасний стан і перспективу розвитку криміналістичних знань і теоретично-прикладних розробок в Україні.

3.2. Можливості втілення першої та другої концепцій поняття і системно-структурної будови криміналістики та теорії ОРД.

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 255 годин / 8,5 кредитів ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання індивідуальних завдань; виконання самостійних письмових аудиторних робіт; усні відповіді на практичних і лабораторних заняттях; виконання практичних завдань в процесі лабораторних занять; іспит.

Протягом триместру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, перевірки самостійний

робіт, надання відповідей біля дошки, перевірки виконаних творчо-пошукових завдань, виконання практичних завдань у процесі лабораторних занять.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді іспиту в 11 триместрі, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Оцінювання:

Оцінювання знань студентів у процесі поточного і підсумкового контролю здійснюється за наступною шкалою оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти протягом 10 і 11 триместрів

Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Протягом 10 триместру													
Змістовий модуль № 1				Змістовий модуль № 2									
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7-8	T9						
4	0,5	1	0,5	2	2	1	1						12
Змістовий модуль № 3				Змістовий модуль № 4									
T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16							
8	4	8	3	3	2	2						30	
ІНДЗ													28
Підсумковий текст (ККР протягом заліку)													30
Всього протягом 10 триместру													100
Протягом 11 триместру													
Змістовий модуль № 5				Змістовий модуль № 6									
T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24	T25					
1	1	4	2	2	1	1	2	2					16
Змістовий модуль № 7													
T26	T27	T28	T29	T30	T31	T32	T33	T34	T35	T36	T37	T38	T39
1	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
T40	T41	T42											
0,5	0,25	0,25											12
ІНДЗ													32
Підсумковий тест (ККР протягом іспиту)													40
Всього протягом 11 триместру, що і є оцінкою за дисципліну у цілому													100

Викладачі:

Кириченко Олександр Анатолійович, доктор юридичних наук, процесор, професор кафедри цивільного та кримінального права і процесу юридичного факультету ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 24 роки. Кількість виданих наукових праць – 556, у тому числі 23 монографії, 124 навчальних посібника, 3 наукові статті в рецензованих закордонних виданнях, 9 - в наукометричних базах, 45 – у вітчизняних фахових виданнях, 24 - в інших закордонних виданнях та ін. В 1992 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, а у 1996 році - дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук зі спеціальності 12.00.09 – Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Тема кандидатської дисертації: «Класифікація мікрооб'єктів та їх значення у розслідуванні злочинів проти особи», а тема докторської дисертації «Основи криміналістичної мікрології». У 1995 році присвоєне вчене звання доцента кафедри кримінального права і процесу, а у 2011 році – вчене звання професора кафедри кримінального процесу і криміналістики.

Сфера наукових інтересів – теоретика юриспруденції (класифікація юридичних наук, можливості їх удосконалення та перспективи розвитку, сутність та видовий поділ юридичних фактів, правопорушень та юридичної відповідальності, механізм передачі влади від виборців до суб'єктів владних повноважень, сутність та співвідношення гілок державної влади та ін.); удосконалення конституційного правового статусу соціосуб'єктів; доктрина абсолютної та відносної недопустимості погіршення правового статусу соціосуб'єктів, удосконалення судової влади; удосконалення правової регламентації освітянської діяльності, теоретика антиделіктних відомостей, удосконалення антикримінального судочинства, криміналістики та ординстики (теорії ОРД), розробка Конституційного кодексу України, Кодексів конституційного, трудового, ординстичного, виправно-трудоного, виконавчого та ін. видів судочинства України тощо.

Тунтула Олександра Сергіївна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільного та кримінального права і процесу юридичного факультету ЧНУ ім. Петра Могили. Стаж педагогічної діяльності – 8 років. Кількість виданих наукових праць – 273, у тому числі 5 монографій, 42 навчальних посібника, 2 наукові статті в рецензованих закордонних виданнях, 8 - в наукометричних базах, 21 – у вітчизняних фахових виданнях, 23 - в інших закордонних виданнях та ін. В 2013 році захищено дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.09 – Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність. Тема дисертації: «Отримання доказів та форми їх представлення, оцінки та використання у кримінальному провадженні України». В 2014 р. присвоєне вчене звання доцента кафедри цивільного та кримінального права і процесу.

Сфера наукових інтересів – теоретика юриспруденції (класифікація юридичних наук, можливості їх удосконалення та перспективи розвитку, сутність та співвідношення гілок державної влади та ін.); удосконалення конституційного правового статусу соціосуб'єктів; удосконалення судової влади; удосконалення правової регламентації освітянської діяльності, теоретика антиделіктних відомостей, антикримінальне судочинство, криміналістика.